

Qeydiyyata alınmışdır:
Azərbaycan Respublikasının
Ədliyyə Nazirliyində
24 dekabr 2021-ci il

Qeydiyyat və notariat baş
idarəsinin rəisi
İlqar Məmmədov

M. Məmmədov

Təsdiq edilmişdir:
“Azərbaycan Şahmat Federasiyası”
İctimai Birliyinin Qurultayının
26 noyabr 2021-ci il tarixli qərarı ilə

Səlahiyyətli şəxs
Mahir Ələsgər oğlu Məmmədov

M. Məmmədov

**“Azərbaycan Şahmat Federasiyası” İctimai Birliyinin
Nizamnaməsi**

(2-ci redaksiyada)

MÜNDƏRİCAT:

Səhifə:

I. Əsas anlayışlar	3
II. Ümumi müddəalar	4-7
Maddə 1 – AŞF-nin hüquqi statusu	4
Maddə 2 – AŞF-nin adı və rəmzləri.....	4
Maddə 3 – AŞF-nin məqsədləri və fəaliyyət istiqamətləri.....	4-5
Maddə 4 – AŞF-nin hüquq və vəzifələri.....	5-6
Maddə 5 – Beynəlxalq təşkilatlara üzvlük.....	6-7
Maddə 6 – AŞF-nin filial və nümayəndəlikləri.....	7
III. Üzvlük.....	7-9
Maddə 7 – AŞF-yə üzvlük və AŞF-nin üzvlərinin satusu.....	7
Maddə 8 – Üzvlüyə qəbul.....	7-8
Maddə 9 – Üzvlərin hüquqları.....	8
Maddə 10 – Üzvlərin vəzifələri.....	8
Maddə 11 – Üzvlük haqqı.....	8
Maddə 12 – Üzvlüyə xitam verilməsi.....	8-9
Maddə 13 – AŞF-nin fəxri üzvləri, fəxri prezidenti və fəxri vitse-prezidentləri....	9
IV. AŞF-nin idarə edilməsi.....	9-17
Maddə 14 - Təşkilati struktur.....	9
Maddə 15 – Konfrans.....	9-10
Maddə 16 – Konfransın səlahiyyətləri.....	10
Maddə 17 - Növbəti Konfrans.....	10-11
Maddə 18 - Növbədənkənar Konfrans.....	11
Maddə 19 – Konfransın iclasları.....	11
Maddə 20 – İcraiyyə Komitəsinin tərkibi.....	11-12
Maddə 21 – İcraiyyə Komitəsinin üzvlərinin mandatının müddəti.....	12
Maddə 22 – İcraiyyə Komitəsinin səlahiyyətləri.....	12
Maddə 23 – İcraiyyə Komitəsinin iclasları və qərarları.....	12
Maddə 24 – Prezident.....	13
Maddə 25 – Prezidentin səlahiyyətləri.....	13
Maddə 26 – Prezidentin səlahiyyətlərinə xitam verilməsi.....	13-14
Maddə 27 – Vitse-prezidentlər.....	14
Maddə 28 – AŞF-nin Baş Katibliyi.....	14
Maddə 29 – AŞF-nin Təftiş Komissiyası (müfəttiş), İntizam Komissiyası, digər komissiyaları və müvəqqəti orqanları.....	15
Maddə 30 – AŞF-nin Himayəçilər Şurası.....	15-16
Maddə 31 – AŞF-nin sənədləri.....	16-17
V. AŞF-nin əmlakı.....	17
Maddə 32 – Maliyyə ili.....	17
Maddə 33 – AŞF-nin əmlakı və gəlirləri.....	17
VI. Yenidən təşkil və ləğvetmə.....	17
Maddə 34 – Ləğvetmə barədə qərarın qəbul edilməsi.....	17
Maddə 35 – Ləğvetmə zamanı AŞF-nin əmlakı barədə sərəncam verilməsi.....	17
VII. Yekun müddəalar.....	18
Maddə 36 – Media.....	18
Maddə 37 – Nizamnamədə nəzərdə tutulmayan məsələlər.....	18

I. ƏSAS ANLAYIŞLAR

Bu Nizamnamədə aşağıdakı anlayış və ixtisarlardan istifadə olunur:

- i) Azərbaycan - Azərbaycan Respublikası;
- ii) Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və ya qanunvericilik - Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələr, Azərbaycan Respublikasının qanunları, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamları, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamları və "Normativ hüquqi aktlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Qanunu ilə normativ hüquqi akt hesab edilən digər normativ hüquqi aktların sistemi;
- iii) Azərbaycan Şahmat Federasiyası və ya AŞF - "Azərbaycan Şahmat Federasiyası" İctimai Birliyi;
- iv) AŞF-nin idman qaydaları - qanunvericiliyə zidd olmayan hissədə - FİDE Məlumat Kitabçasına daxil olan və Azərbaycan Respublikasında şahmat idmanını tənzimləyən normativ sənədlərdir;
- v) FİDE (fransızca: "FIDE") - baş qərargahı İsvəçrənin Lozanna şəhərində yerləşən Beynəlxalq Şahmat Federasiyası (fransız dilində tam adı - "Fédération Internationale des Échecs");
- vi) FİDE Məlumat Kitabçası – FİDE-nin nizamnaməsi də daxil olmaqla FİDE-nin nizamnaməsinin 7-ci maddəsində sadalanan və FİDE tərəfindən qəbul edilən, şahmat idmanını tənzimləyən qaydalar toplusu (ingiliscə adı: "FIDE Handbook");
- vii) Rəsmi şahmat yarışları – Azərbaycan Respublikasında FİDE Məlumat Kitabçasına daxil olan "FİDE-nin yarış qaydaları"na əsasən təşkil olunan L1, L2 və L3 səviyyəli, habelə qanunvericiliyə əsasən respublika idman dərəcələrinin verilməsi məqsədilə təşkil olunan şahmat idmanı üzrə yarışlar;
- viii) Şahmat – FİDE Məlumat Kitabçasına daxil olan "Şahmatın qaydaları"nda tərif edilən qədim masaüstü oyun;
- ix) Şahmat idmani – klassik, rapid, blitz və "Fischer Random (Chess960)" şahmat oyun növləri və şahmat bəstəciliyi (şahmat bəstələrinin tərtib edilməsi və (və ya) şahmat bəstələrinin həll edilməsindən ibarət fəaliyyət növü) daxil olmaqla, FİDE Məlumat Kitabçasına uyğun olaraq şahmat idmani kimi tanınan idman növü;
- x) Şahmat idman mübahisələri - AŞF-nin idman qaydalarına uyğun olaraq rəsmi şahmat yarışları ilə bağlı idman mübahisələri və şahmat idmani ilə bağlı digər idman mübahisələri;
- xi) Şahmatçı - şahmat idmani ilə məşğul olan, FİDE Məlumat Kitabçasına uyğun olaraq FİDE-nin oyunçular bazasına daxil edilmiş və unikal FİDE eyniləşdirmə nömrəsinə (FİDE ID) malik olan yaxud FİDE eyniləşdirmə nömrəsinə malik olmayan, respublika idman dərəcələri uğrunda rəsmi şahmat yarışlarında iştirak edən fiziki şəxs.

II. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

MADDƏ 1 – AŞF-nin hüquqi statusu

- 1.1 “Azərbaycan Şahmat Federasiyası” İctimai Birliyi (bundan sonra – “AŞF”) Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə, “Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa, qüvvədə olan digər qanunvericiliyə uyğun olaraq ictimai birlik formasında yaradılmış, özünüidarəedən, fəaliyyətinin əsas məqsədi kimi gəlir əldə etməyi nəzərdə tutmayan, əldə etdiyi gəliri öz üzvləri arasında bölüşdurməyən, şahmat idman növü üzrə idman federasiyası olan və fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasının bütün ərazisini əhatə edən qeyri-hökumət təşkilatıdır.
- 1.2 AŞF 26 noyabr 1992-ci il tarixdə Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyində 255 qeydiyyat nömrəsi ilə dövlət qeydiyyatına alınmış, müstəqil balansa, əmlaka, banklarda hesablaşma və digər hesablara, möhürə, şamplara, blanklara, emblemlərə, bayraqlara və qanunvericiliyə uyğun olaraq digər rekvizitlərə malik hüquqi şəxsdir.
- 1.3 AŞF öz fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi və bu Nizamnamə əsasında həyata keçirir.
- 1.4 AŞF siyasi və dini məsələlərdə neytraldır, siyasi, dini, cinsi, milli, irqi mənsubiyətə görə və digər ayrı-seçkiliyə yol vermir.
- 1.5 AŞF öz fəaliyyətini şəffaflıq və ümumi maraqlar əsasında birləşmiş üzvlərinin hüquq bərabərliyi və könüllülüyü prinsipləri üzərində qurur.
- 1.6 AŞF daimi əsaslarla, qeyri-müəyyən müddətə yaradılmışdır.
- 1.7 AŞF-nin hüquqi ünvanı və baş qərargahının yerləşdiyi ünvan: Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Azərbaycan prospekti, 42A.
- 1.8 AŞF-nin rəsmi dili Azərbaycan dilidir. AŞF-nin bütün yığıncaq və iclaslarında istifadə olunan rəsmi dil Azərbaycan dilidir.

Maddə 2 – AŞF-nin adı və rəmzləri

- 2.1 AŞF-nin adı:
  - 2.1.1 Azərbaycan dilində:
    - tam adı: “Azərbaycan Şahmat Federasiyası” İctimai Birliyi;
    - qısaltılmış adları: Azərbaycan Şahmat Federasiyası, AŞF;
  - 2.1.2 ingilis dilində:
    - tam adı: “Azerbaijan Chess Federation” Public Union;
    - qısaltılmış adları: Azerbaijan Chess Federation, ACF.
- 2.2 AŞF-nin loqosu, bayraqı və digər rəmzləri var. AŞF-nin rəmzləri heç bir qeydə alınmış əmtəə nişanını və ya digər əqli mülkiyyəti təqlid etmir. AŞF-nin əqli mülkiyyətidir və qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada qeydə alınaraq müdafiə olunur.

Maddə 3 – AŞF-nin məqsədləri və fəaliyyət istiqamətləri

- 3.1. **AŞF-nin məqsədləri aşağıdakı kimidir:**
  - 3.1.1 Azərbaycan Respublikasının ərazisində şahmat idmanının və ümumilikdə şahmatın inkişafı və təşviqi;
  - 3.1.2 Azərbaycan Respublikasında şahmat idmanının kütləviliyini təmin etmək, əhali, xüsusilə də uşaqlar, yeniyetmələr və gənclər arasında şahmat idmanının və şahmatın şəxsiyyətin harmonik inkişafına müsbət təsirinin təbliği;
  - 3.1.3 yüksək dərəcəli peşəkar şahmatçıların hazırlanması və inkişafı üçün sistemin qurulması və mütəmadi olaraq təkmilləşdirilməsi;

- 3.1.4 milli komandaların təşkili, onların beynəlxalq yarışlarda mütəmadi iştirakının təmin edilməsi və uğurlu fəaliyyəti üçün lazımi şəraitin yaradılması;
- 3.1.5 Azərbaycan Respublikasında ölkə çempionatlarının və digər yarışların təşkil edilməsi;
- 3.1.6 Azərbaycan Respublikasının FİDE və Avropa Şahmat Birliyində təmsil edilməsi;
- 3.1.7 Şahmatçıların, məşqçilərin və hakimlərin sosial məsələləri ilə bağlı onlara yardım edilməsi.

3.2. AŞF-nin fəaliyyət istiqamətləri aşağıdakılardır:

- 3.2.1 Azərbaycan Respublikasının ərazisində rəsmi və həvəskar şahmat yarışlarının, habelə xatirə yarışlarının, olimpiada, festival, görüş və digər tədbirlərin təşkil edilməsi;
- 3.2.2 beynəlxalq və yerli reqlament və qaydalar ilə müəyyən edilmiş tələblərə cavab verən idmançılara Azərbaycan çempionatında iştirak etmək, habelə beynəlxalq və regional səviyyəli yarışlarda Azərbaycan Respublikasını təmsil etmək hüququnu təsdiq edən icazə və digər razılıqların verilməsi;
- 3.2.3 Azərbaycan Respublikasının şahmatçılarının beynəlxalq yarışlarda iştirakının təmin edilməsi üçün tədbirlər görmək;
- 3.2.4 milli yığma komandaların təşkil edilməsi və qanunvericiliklə müəyyən olmuş qaydada onların maddi-texniki, elmi-metodiki, tibbi-biooloji, tibbi və antidoping təminatının həyata keçirilməsi;
- 3.2.5 milli yığma komandaların idman hazırlığının və müxtəlif yarışlarda iştirakının təmin edilməsi üçün tədbirlərin görülməsi;
- 3.2.6 Azərbaycan Respublikasının ərazisində şahmat idman növü üzrə idman federasiyası olaraq şahmatçıların vahid reyestrinin aparılması. Azərbaycan Respublikasının şahmatçılarının vahid reyestrinin FİDE-nin şahmatçılar bazası ilə uyğunlaşdırılması, AŞF üzvlərinin şahmat idmanı sahəsində fəaliyyətinin koordinasiyasının təmin edilməsi və vahid mərkəzdən idarə olunması;
- 3.2.7 Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə, habelə FİDE-nin Məlumat Kitabçasında təsbit edilmiş qaydalara uyğun olaraq rəsmi şahmat yarışları və digər tədbirlərə aid AŞF-nin normativ sənədlərinin qəbul edilməsi;
- 3.2.8 şahmat idmanı sahəsində istedadlı şəxslərin müəyyən edilməsi, peşəkar şahmatçıların hazırlanması və peşəkarlığının artırılmasının təmin edilməsi;
- 3.2.9 öz səlahiyyətləri çərçivəsində şahmat idmanı sahəsində normativ hüquqi aktların və şahmat idmanın inkişafı proqramlarının işlənib hazırlanmasında və həyata keçməsində iştirak etmək, habelə qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada ümumilikdə şahmatın inkişafı ilə bağlı normativ hüquqi aktların təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər vermək;
- 3.2.10 şahmat idmanı ilə məşğul olmaq üçün qurğuların tikintisi və istifadəsi;
- 3.2.11 şahmat ilə bağlı elmi-tədqiqat fəaliyyətinin həyata keçirilməsi, metodik vəsaitlərin, dərsliklərin, məlumat kitablarının və digər şahmat ədəbiyyatının nəşri;
- 3.3. nizamnamə məqsədlərinə nail olmağa yönəlmüş və həndləri qanunvericiliklə müəyyən edilmiş sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi.

Maddə 4 – AŞF-nin hüquq və vəzifələri

4.1 AŞF-nin hüquqları aşağıdakılardır:

- 4.1.1 AŞF-nin fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq rəsmi şahmat yarışları, konfrans, seminar, festival və digər tədbirləri həyata keçirmək və onların təşkilində iştirak etmək;
- 4.1.2 şahmat klubları təşkil etmək;
- 4.1.3 fəaliyyət istiqamətləri üzrə təlim-tədris mərkəzləri təşkil etmək;
- 4.1.4 öz məqsədlərini həyata keçirmək üçün dövlət və yerli özünüidarəetmə orqanları, beynəlxalq təşkilatlar, habelə digər hüquqi və fiziki şəxslərlə qanunvericiliyə və bu Nizamnaməyə zidd olmayan şəkildə qarşılıqlı əməkdaşlıq etmək;

- 4.1.5 fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq müvafiq normativ sənədləri qəbul etmək, rəy, sertifikat, icazə və qanunvericiliklə qadağan olunmayan digər sənədləri vermək, həmin sənədlərin tələblərinə əməl olunmasına nəzarət etmək, planlar hazırlanmaq və bu işlərlə bağlı dövlət orqanlarına, yerli özünüidarəetmə orqanlarına, hüquqi və fiziki şəxslərə təkliflər vermək;
- 4.1.6 həvəskar şahmat yarışlarının keçirilməsi ilə bağlı tövsiyə xarakterli qaydalar hazırlanmaq və maraqlı tərəflərin müraciətləri əsasında onların icrasına nəzarət etmək;
- 4.1.7 fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq müvafiq normativ hüquqi aktların qəbul edilməsi, habelə qüvvədə olan normativ hüquqi aktlara əlavə və dəyişikliklərin edilməsi ilə bağlı aidiyyəti dövlət orqanlarına təkliflər vermək;
- 4.1.8 fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq FİDE və digər beynəlxalq təşkilatlarda təmsil olunmaq;
- 4.1.9 öz adından müqavilə və digər əqdlər bağlamaq;
- 4.1.10 əmlak və qeyri-əmlak hüquqlarına sahib olmaq, öhdəliklər daşımaq;
- 4.1.11 məhkəmədə iddiaçı və cavabdeh olmaq;
- 4.1.12 Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə və digər qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq nizamnamə məqsədlərinə nail olmaq üçün sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olmaq, sahibkarlıq fəaliyyətinin həyata keçirilməsi üçün əmlak əldə etmək, mülkiyyətində və digər qanuni istifadəsində olan əmlaka sahiblik, ondan istifadə etmək və onun üzərində sərəncam vermək;
- 4.1.13 nizamnamə məqsədlərinə nail olmaq üçün təsərrüfat cəmiyyətləri və qeyri-kommersiya hüquqi şəxsləri təsis etmək, öz filial və nümayəndəliklərini yaratmaq;
- 4.1.14 AŞF-nin fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun müxtəlif mükafatlar, AŞF-nin fəxri adları və təltiflərini təsis etmək;
- 4.1.15 AŞF-nin vəzifələrinin yerinə yetirilməsi və hüquqlarının həyata keçirilməsi məqsədilə üzvlük haqqları, qrantlar, ianələr və digər əvəzsiz köçürmələri almaq və vermək, təqaüdlər təsis etmək;
- 4.1.16 AŞF-nin fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun təhlil, araşdırma, tədqiqat və təbliğat işləri həyata keçirmək, təkliflər vermək;
- 4.1.17 qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada maarifləndirmə işini həyata keçirmək, nəşrlər buraxmaq, kütləvi informasiya vasitələri təsis etmək;
- 4.1.18 qanunvericiliyə və bu Nizamnaməyə zidd olmayan digər hüquqları həyata keçirmək.
- 4.2 AŞF-nin vəzifələri aşağıdakılardır:**
- 4.2.1 Fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyini və bu Nizamnaməni rəhbər tutmaq;
- 4.2.2 nizamnamə məqsədlərinə nail olmaq üçün mütəxəssislər cəlb etmək;
- 4.2.3 şahmatçıların, məşqçilərin, hakimlərin və digər üzvlərinin sosial hüquqlarının müdafiəsi, onların şəraitlərinin yaxşılaşdırılması işinə xüsusi diqqət yetirmək;
- 4.2.4 veteran şahmatçılara qayğı göstərmək;
- 4.2.5 Azərbaycan şahmatçularına beynəlxalq adlar verilməsi üçün FİDE-yə təqdimat vermək;
- 4.2.6 AŞF-nin strukturunun və fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində tədbirlər görmək;
- 4.2.7 AŞF-nin maliyyə vəsaitlərinin və digər əmlakının uçotunu təşkil etmək, onların istifadəsinə nəzarət etmək, AŞF-nin fəaliyyətinin səmərəliliyini artırmaq üçün müvafiq tədbirlər görmək;
- 4.2.8 AŞF-nin fəaliyyət planını hazırlamaq və fəaliyyətini ona uyğun həyata keçirmək.

Maddə 5 – Beynəlxalq təşkilatlara üzvlük

- 5.1 AŞF FİDE-nin üzvüdür. FİDE-nin üzvü olaraq AŞF FİDE-nin nizamnaməsində və digər rəsmi sənədlərində müəyyən edilən norma, prinsip, qərar və qaydaları tanıyor, qeyd-şərt

- bildirdiyi müddəalar xaric, öz fəaliyyətində həmin norma, prinsip, qərar və qaydalara riayət edir.
- 5.2 AŞF şahmat idmanı sahəsində digər beynəlxalq təşkilatların da üzvü ola və onların fəaliyyətində bu və ya digər şəkildə iştirak edə bilər.

Maddə 6 – AŞF-nin filial və nümayəndəlikləri

- 6.1 AŞF Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə əsasən Azərbaycan Respublikasının ərazisində və müvafiq dövlətlərin qanunvericiliyinə də uyğun olaraq xarici dövlətlərdə filiallarını yarada, nümayəndəliklərini aça bilər.
- 6.2 AŞF-nin filial və nümayəndəlikləri AŞF-nin Prezidentinin təqdimati əsasında AŞF-nin İcraiyyə Komitəsinin qərarına əsasən yaradılır.
- 6.3 AŞF-nin filial və nümayəndəlikləri qanunvericiliyə, bu nizamnaməyə, AŞF-nin müvafiq qaydada təsdiq edilmiş əsasnamələrinə uyğun fəaliyyət göstərirler.

III. ÜZVLÜK

Maddə 7 – AŞF-yə üzvlük və AŞF-nin üzvlərinin statusu

- 7.1 Azərbaycan Respublikasında şahmat idmanı sahəsində fəaliyyətlə məşğul olan və bu maddənin tələblərinə cavab verən aşağıdakı şəxslər AŞF-nin üzvü ola bilər:
- 7.1.1 Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları;
- 7.1.2 Azərbaycan Respublikasının hüquqi şəxsləri (dövlət və yerli özünüidarəetmə orqanları, siyasi partiyalar və dini qurumlar istisna olmaqla).
- 7.2 AŞF-nin 2 növ üzvləri var:
- 7.2.1 Bu Nizamnamədə “üzv” anlayışı ilə əhatə olunan və burada təsbit edilən hüquq və vəzifələrə malik olan AŞF-nin həqiqi üzvləri;
- 7.2.2 Bu Nizamnamədə “üzv” anlayışı ilə əhatə olunmayan AŞF-nin fəxri üzvləri.
- 7.3 AŞF-nin üzvləri bərabərhüquqludurlar.
- 7.4 AŞF-nin üzvü olan hüquqi şəxslər öz səlahiyyətli nümayəndələri vasitəsi ilə, fiziki şəxslər isə bilavasitə AŞF-nin fəaliyyətində iştirak edirlər. Üzv olan hüquqi şəxsin bir nümayəndəsi ola bilər. AŞF-nin yetkinlik yaşına çatmamış üzvləri Azərbaycan Respublikasının mülki qanunvericiliyə əsasən hüquqlar əldə edir və vəzifələr daşıyır.
- 7.5 AŞF-nin üzvlərinə İcraiyyə Komitəsi tərəfindən təsdiq edilmiş formada üzvlük vəsiqəsi verilir.
- 7.6 AŞF-nin üzvü eyni zamanda AŞF-nin yalnız bir kollegial seçkili orqanına seçilə bilər.
- 7.7 AŞF-nin üzvü yalnız AŞF-nin müvafiq orqanları ona bu səlahiyyəti verdikdə AŞF-nin həmin orqanını təmsil edə və ya onun adından bəyanatla çıxış edə bilər.
- 7.8 AŞF öz üzvlərinin reyestrini aparır. Baş Katib AŞF üzvlərinin reyestrinin aparılmasını və düzgünlüyünü təmin edir. İldə azı bir dəfə İcraiyyə Komitəsi AŞF üzvlərinin reyestrinin düzgünlüyünü yoxlayıb təsdiq edir və bu barədə Konfrans hesabat verir.

Maddə 8 – Üzvlüyə qəbul

- 8.1 AŞF-nin üzvü olmaq istəyən şəxs üzvlük üçün AŞF-nin Baş Katibliyinə müraciət etməlidir. Müraciət edən şəxs AŞF-nin İcraiyyə Komitəsinin təsdiq etdiyi formada ərizə doldurmalı və AŞF-nin Baş Katibliyinə təqdim etməlidir.
- 8.2 Baş katib daxil olmuş üzvlük müraciətlərini onlara əlavə edilən sənədlərlə birlikdə rəy vermək üçün İcraiyyə Komitəsinin növbəti iclasında İcraiyyə Komitəsinə təqdim edir.
- 8.3 İcraiyyə Komitəsi təqdim olunmuş sənədlərin məzmununu və tamlığını yoxlayır və ərizəçinin AŞF-nin üzvlüyünə qəbul edilməsi və ya üzvlüyə qəbuldan imtina edilməsi barədə rəy hazırlayıır.

- 8.4 AŞF-yə üzvlərin qəbulu barədə qərarı İcraiyyə Komitəsinin rəyi əsasında AŞF-nin Konfransı qəbul edir. FİDE-nin beynəlxalq grossmeyster, qadınlar arasında beynəlxalq grossmeyster, beynəlxalq usta, qadınlar arasında beynəlxalq usta və FİDE ustası idman dərəcələrinə malik şahmatçılar. FİDE hakimi və beynəlxalq hakim dərəcələrinə malik hakimlər yazılı razılıqlarına əsasən avtomatik olaraq AŞF-nin üzvlüyünə qəbul olunurlar. AŞF-nin Prezidenti bu cür üzvlərin siyahısını təsdiq edir və Konfransa hesabat verir.
- 8.5 Üzvlükə bağlı ərizəyə növbəti və ya (olarsa) növbədənkənar Konfransda baxılır.
- 8.6 AŞF-nin üzvləri AŞF-nin razılığı olmadan digər dövlətlərin milli şahmat federasiyalarına və ya şahmat sahəsində fəaliyyət göstərən digər təşkilatlarına, assosiasiyalarına üzv ola bilməzlər.
- 8.7 Üzvlük üçün müraciət etmiş şəxs onun barəsində müsbət qərar qəbul edildiyi andan qanunvericiliklə və bu Nizamnamə ilə ona verilmiş hüquq və vəzifələrə malik olur.

Maddə 9 – AŞF üzvlərinin hüquqları

- 9.1 AŞF-nin üzvlərinin hüquqları aşağıdakılardır:
- 9.1.1 Bu Nizamnamədə və digər sənədlərdə nəzərdə tutulmuş qaydada AŞF-nin idarəetmə orqanlarına seçmək və seçilmək;
- 9.1.2 AŞF-nin təşkil etdiyi yarışlarda (qaydalara uyğun) və digər tədbirlərdə iştirak etmək;
- 9.1.3 AŞF-nin idarəetmə orqanlarının fəaliyyəti barədə məlumat almaq;
- 9.1.4 AŞF-nin fəaliyyət istiqamətləri üzrə hüquq və qanuni mənafelərinin müdafiəsinə köməklik göstərilməsi üçün AŞF-yə müraciət etmək;
- 9.1.5 özünün hüquq və vəzifələri ilə bağlı hər hansı məsələnin müzakirəsində şəxəsən iştirak etmək;
- 9.1.6 AŞF-nin müvafiq orqanlarına etirazını bildirmək və şikayət etmək;
- 9.1.7 Qanunvericiliklə və bu Nizamnamə ilə nəzərdə tutulmuş digər hüquqları həyata keçirmək.

Maddə 10 – AŞF üzvlərinin vəzifələri

- 10.1 AŞF-nin üzvlərinin vəzifələri aşağıdakılardır:
- 10.1.1 AŞF-nin məqsədlərinə və maraqlarına zidd olan hərəkətlərdən çəkinmək;
- 10.1.2 AŞF-nin nizamnaməsinə, AŞF-nin idman qaydalarına, müvafiq qaydada təsdiq edilmiş əsasnamələrinə, habelə digər normativ sənədlərinə əməl etmək;
- 10.1.3 AŞF-nin Konfransında iştirak etmək;
- 10.1.4 Üzvlük haqqı ödənişlərini və AŞF qarşısında daşıdığı digər öhdəlikləri vaxtında və lazımı qaydada icra etmək.

Maddə 11 – Üzvlük haqqı

- 11.1 AŞF üzvləri müntəzəm üzvlük haqqı ödəyir.
- 11.2 Üzvlük haqqının məbləğini Konfrans müəyyən edir.
- 11.3 Üzvlük haqqı illik əsaslarla, hər növbəti ilin yanvar ayının 25-dən gec olmayıaraq əvvəlki il üçün ödənilir.

Maddə 12 – Üzvlüyü xitam verilməsi

- 12.1 AŞF üzvlüyünə aşağıdakı hallarda xitam verilir:
- 12.1.1 Üzvlükdən könüllü olaraq çıxdıqda;
- 12.1.2 Üzvlükdən xaric edildikdə;
- 12.1.3 Üzv fiziki şəxs vəfat etdikdə;

- 12.1.4 Üzv hüquqi şəxs ləğv edildikdə.
- 12.2 AŞF-nin üzvü aşağıdakı hallarda üzvlükdən xaric edilir:
- 12.2.1 AŞF-nin nizamnaməsinə uyğun olmayan və ya AŞF adına və nüfuzuna xələl gətirən fəaliyyətlə məşğul olduqda;
- 12.2.2 AŞF-nin Konfransı, İcraiyyə Komitəsi və digər seçkili orqanlarının işində müntəzəm olaraq iştirak etmədikdə;
- 12.2.3 Bir il və ya daha artıq müddətə görə üzvlük haqqını ödəmədikdə.
- 12.3 Üzvlükdən könüllü olaraq çıxməq istəyən şəxslər müvafiq qaydada AŞF-nin Baş Katibliyinə müraciət edirlər.
- 12.4 AŞF üzvlüyündən könüllü çıxməq istəyən və ya xaric edilən üzvün AŞF üzvlüğünə xitam verilməsi barədə qərarı AŞF-nin İcraiyyə Komitəsinin təqdimatına əsasən Konfrans qəbul edir. Üzvlüğünə xitam verilmiş şəxsin həmin qərardan AŞF-nin İntizam Komissiyasına və məhkəməyə şikayət etmək hüququ vardır.
- 12.5 Üzv fiziki şəxs vəfat etdikdə onun üzvlüğünə avtomatik olaraq xitam verilir. Üzv hüquqi şəxs qanunvericiliyə əsasənn ləğv edildikdə onun üzvlüğünə avtomatik olaraq xitam verilir.
- 12.6 Şəxsin üzvlük statusunu itirməsi onu AŞF qarşısında yaranmış öhdəliklərinin yerinə yetirməsindən azad etmir.

Maddə 13 – AŞF-nin fəxri üzvləri, fəxri prezidenti və fəxri vitse-prezidentləri

- 13.1 Konfransın qərarı ilə görkəmli dövlət, ictimai, mədəniyyət, idman xadimləri və digər ictimai şəxslərə “AŞF-nin fəxri üzvü” adı verilə bilər. AŞF-nin fəxri üzvlərinə İcraiyyə Komitəsinin təsdiq etdiyi formada döş nişanı və sertifikat təqdim olunur. İcraiyyə Komitəsi AŞF-nin fəxri üzvləri haqqında əsasnaməni təsdiq edir.
- 13.2 Konfransın qərarına əsasən, AŞF-nin azı 2 (iki) müddət Prezidenti olmuş və şahmat hərəkatında mühüm rol oynamış şəxsə AŞF-nin fəxri prezidenti fəxri adı verilə bilər. AŞF-nin fəxri prezidenti məşvərətçi statusuna malik olaraq AŞF-nin idarəetmə orqanlarının iclaslarında iştirak edə bilər.
- 13.3 Konfransın qərarına əsasən, AŞF-nin azı 2 (iki) dəfə vitse-prezidenti olmuş və şahmat hərəkatında mühüm rol oynamış şəxsə AŞF-nin fəxri vitse-prezidenti fəxri adı verilə bilər. AŞF-nin fəxri vitse-prezidenti məşvərətçi statusuna malik olaraq AŞF-nin idarəetmə orqanlarının iclaslarında iştirak edə bilər.

IV. AŞF-NİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Maddə 14 – Təşkilati struktur

- 14.1 AŞF-nin idarə edilməsini AŞF-nin aşağıdakı orqanları həyata keçirir:
- 14.1.1 Konfrans – ali idarəetmə orqanı;
- 14.1.2 İcraiyyə Komitəsi – seçkili kollegial icra orqanı;
- 14.1.3 Baş Katiblik;
- 14.1.4 Təftiş Komissiyası (müsəfdətliş);
- 14.1.5 İntizam Komissiyası;
- 14.1.6 Digər komissiyalar, işçi qruplar və digər müvəqqəti orqanlar.
- 14.2 AŞF-nin İcraiyyə Komitəsi AŞF üzvlərindən təşkil olunur.

Maddə 15 – Konfrans

- 15.1 AŞF-nin Konfransı onun bütün üzvlərinin ümumi yığıncağından ibarət ali idarəetmə orqanıdır.

- 15.2 Konfrans İcraiyyə Komitəsinin, təsisçilərdən birinin və ya AŞF üzvlərinin üçdə bir hissəsinin, habelə burada müəyyən olunan hallarda - AŞF Prezidentinin təşəbbüsü ilə çağırılır. Konfrans növbəti və ya növbədənkənar olur.
- 15.3 Konfransa AŞF-nin bütün üzvləri dəvət olunur, AŞF-nin fəxri üzvləri, fəxri prezident və fəxri vitse-prezidentləri, Himayəçilər Şurasının üzvləri dəvət oluna bilərlər.
- 15.4 AŞF-yə üzv olan hüquqi şəxslər Konfransda etibarnamə əsasında hərəkət edən nümayəndələri vasitəsilə təmsil olunurlar.
- 15.5 İcraiyyə Komitəsi AŞF-nin işçilərini və ya üzv olmayan digər şəxsləri Konfransın gündəliyində olan bu və ya digər məsələnin müzakirəsi ilə əlaqədar olaraq rəy, məsləhət yaxud hesabat vermek məqsədilə Konfransa dəvət edə bilər. Dəvət olunmuş həmin şəxslərin səsvermə hüququ yoxdur.

Maddə 16 – Konfransın səlahiyyətləri

- 16.1 Konfransın müstəsna səlahiyyətlərinə aşağıdakılardır:

  - 16.1.1 Konfransın reklamentinin təsdiq edilməsi;
  - 16.1.2 AŞF-nin nizamnaməsinin təsdiq edilməsi, ona əlavə və dəyişikliklərin edilməsi;
  - 16.1.3 AŞF-nin üzvlük haqqlarının, habelə əmlakının formallaşma və istifadə prinsiplərinin müəyyən edilməsi;
  - 16.1.4 AŞF-nin İcraiyyə Komitəsinin üzvlərinin seçilməsi, İcraiyyə Komitəsinin üzvlərinin sırasından AŞF-nin prezidentinin və vitse-prezidentlərin, sonuncuların sırasından birinci vitse-prezidentin, Təftiş Komissiyasının sədrinin və üzvlərinin (müsəfətişin), İntizam Komissiyasının sədrinin və üzvlərinin seçilməsi, onların səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi;
  - 16.1.5 Təftiş Komissiyasının (və ya müsəfətiş haqqında) və İntizam Komissiyasının əsasnamələrinin təsdiq edilməsi, həmin əsasnamələrə əlavə və dəyişikliklərin edilməsi;
  - 16.1.6 AŞF-nin fəaliyyət programının və illik bütçəsinin təsdiq edilməsi;
  - 16.1.7 Beynəlxalq təşkilatlara üzvlük və üzvlüyə xitam verilməsi barədə qərar qəbul edilməsi;
  - 16.1.8 AŞF-nin yenidən təşkili, ləğv edilməsi və bununla bağlı məsələlərin qanunvericiliyə uyğun olaraq həll edilməsi.

- 16.2 Konfransın iclasının tarixi, vaxtı, yeri və gündəliyi İcraiyyə Komitəsi tərəfindən müəyyən edilir və bu barədə AŞF-nin üzvlərinə qabaqcadan yazılı məlumat verilir.
- 16.3 Konfransın növbəti və növbədənkənar iclaslarının keçirilməsi üçün kvorum (yetərsay) AŞF üzvlərinin səslərinin yarısından çoxunu ($50\% + 1$) təşkil edən səs çoxluğudur.
- 16.4 Konfransda müzakirə olunan məsələlər barədə qərarların qəbul edilməsi üçün kvorum (yetərsay) səsvermədə iştirak edən üzvlərin səslərinin sadə səs çoxluğudur.
- 16.5 Bu maddənin 16.1.2, 16.1.3 və 16.1.8-ci bəndlərində göstərilən məsələlər üzrə qərarların qəbul edilməsi üçün kvorum (yetərsay) səsvermədə iştirak edən üzvlərin səslərinin üçdə iki səs çoxluğudur.

Maddə 17 – Növbəti Konfrans

- 17.1 Növbəti Konfrans ildə bir dəfə olmaqla, hər il iyul ayının 30-dan gec olmayıraq çağırılır.
- 17.2 Konfrans barədə bildiriş (tarixi, vaxtı və yeri barədə məlumatlar daxil olmaqla) onun keçiriləcəyi tarixdən azı 30 (otuz) təqvim günü əvvəl göndərilməlidir.
- 17.3 Konfransın gündəliyi İcraiyyə Komitəsi tərəfindən müəyyən olunur.
- 17.4 Hər bir üzv Konfransın keçiriləcəyi tarixə azı 15 (on beş) təqvim günü qalmış İcraiyyə Komitəsinə yazılı əsaslandırma təqdim etməklə Konfransın gündəliyinə hər hansı bir məsələnin daxil edilməsi barədə təklif verə bilər. Məsələnin gündəliyə daxil edilib-edilməməsi barədə qərarı İcraiyyə Komitəsi qəbul edir və bu barədə üzvə yazılı məlumat verir.

- 17.5 Konfransın yekun gündəliyi, müzakirə olunacaq hesabatlar, layihələr və digər sənədlər iclasın keçirilməsinə azı 5 (beş) təqvim günü qalmış AŞF-nin bütün üzvlərinə göndərilir.

Maddə 18 – Növbədənkənar Konfrans

- 18.1 Növbədənkənar Konfrans AŞF-nin fəaliyyət istiqamətləri üzrə istənilən məsələ ilə bağlı 15.2-ci maddədə sadalanan orqanlar və şəxslər tərəfindən, habelə AŞF-nin Prezidentinin qərarı ilə çağırılır.
- 18.2 AŞF-nin Növbədənkənar Konfransının tarixi yazılı müraciətin daxil olduğu tarixdən 14 (on dörd) təqvim gündündən tez olmayaraq, müəyyənləşdirilir.
- 18.3 Növbədənkənar Konfransın keçirilməsinə dair qərar qəbul edən orqanlar və ya şəxslər gündəliyə daxil ediləcək məsələləri yazılı şəkildə Baş Katibliyə bildirməlidir.
- 18.4 Yığıncağın yekun gündəliyi və müzakirə olunacaq sənəd layihələri iclasın keçirilməsinə azı 2 (iki) təqvim günü qalmış AŞF-nin bütün üzvlərinə göndərilməlidir.

Maddə 19 – Konfransın iclasları

- 19.1 Konfrans gündəliyə daxil edilmiş məsələlər üzrə qərar qəbul edir.
- 19.2 Konfransın iclasında iştirak edən hər bir üzv bir səsə malikdir. Qiyabi səsverməyə yol verilmir.
- 19.3 Konfransın prosedur qaydaları bu Nizamnamə əsasında tərtib edilmiş və Konfrans tərəfindən təsdiq edilmiş reqlamentlə müəyyən edilir.
- 19.4 Prezident Konfransa sədrlik edir. Prezident Konfransda iştirak etmədikdə, birinci vitse-prezident, o olmadıqda - vitse prezident, vitse-prezident də olmadıqda isə Prezidentin həvalə etdiyi İcraiyyə Komitəsinin digər üzvlərindən biri iclaşa sədrliyi həyata keçirir.
- 19.5 Sədr Konfransın bu Nizamnaməyə və Konfransın reqlamentinə uyğun keçirilməsini təmin edir.

Maddə 20 – İcraiyyə Komitəsinin tərkibi

- 20.1 İcraiyyə Komitəsi AŞF-nin fəaliyyətinə cari rəhbərliyi həyata keçirən kollegial seçkili icra orqanıdır.
- 20.2 İcraiyyə Komitəsi 5 (beş) nəfərdən təşkil olunur:
- 20.2.1 İcraiyyə Komitəsinin sədri – AŞF-nin Prezidenti;
- 20.2.2 İcraiyyə Komitəsinin digər üzvləri: AŞF-nin birinci vitse-prezidenti, AŞF-nin vitse-prezidenti və digər üzvlər - 2 (iki) nəfər.
- 20.3 İcraiyyə Komitəsi üzvlüyünə namizədlər Konfransın keçirilmə tarixinə azı 20 (iyirmi) təqvim günü qalmış təklif olunmalıdır.
- 20.4 Bütün namizədlər Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları olmalıdır.
- 20.5 Namizədlərin siyahısı Konfransın gündəliyi ilə birlikdə AŞF-nin hər bir üzvünə göndərilir.
- 20.6 AŞF-nin Prezidenti İcraiyyə Komitəsinin üzvləri sırasından birinci vitse-prezidentin və vitse-prezidentin namizədliyini Konfransa təqdim edir. Konfrans təklif edilən namizədlərdən hər ikisini və ya birini vitse-prezident seçməzsə, AŞF-nin Prezidenti seçiləmiş namizədin (namizədlərin) yerinə sırada növbəti namizədi (namizədləri) Konfransa təqdim edir. AŞF-nin vitse-prezidenti seçilmiş şəxslərdən birini Konfrans birinci vitse-prezident seçilir.
- 20.7 İcraiyyə Komitəsinin üzvü AŞF üzvü statusunu itirdikdə, onun İcraiyyə Komitəsindəki fəaliyyəti dayandırılır.
- 20.8 AŞF-nin Prezidenti İcraiyyə Komitəsinin sədridir. İcraiyyə Komitəsinin sədr müavini vəzifəsini Konfrans tərəfindən seçilmiş birinci vitse-prezident həyata keçirir.

- 20.9 İcraiyyə Komitəsinin üzvləri fəaliyyət göstərdikləri müddətdə Təftiş Komissiyasının üzvü (müsəttis) və İntizam Komissiyasının üzvü ola bilməzlər.

Maddə 21 – İcraiyyə Komitəsinin üzvlərinin mandatının müddəti

- 21.1 İcraiyyə Komitəsinin üzvləri Konfrans tərəfindən 4 (dörd) il müddətinə seçilirlər.
21.2 Boş qalan İcraiyyə Komitəsi üzvünün yerinə növbəti Konfrans qalan müddət üçün İcraiyyə Komitəsinin yeni üzvünü seçir.

Maddə 22 – İcraiyyə Komitəsinin səlahiyyətləri

- 22.1 İcraiyyə Komitəsinin səlahiyyətləri aşağıdakılardır:
- 22.1.1 AŞF-nin digər komissiyalarının yaradılması barədə qərar qəbul etmək, onların müddətini müəyyən etmək, əsasnamələrini təsdiq etmək, tərkibini formalaşdırmaq, üzvlərini və sədrini seçmək və onların səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam vermək;
- 22.1.2 Baş Katibliyin və AŞF-nin komissiyalarının fəaliyyətinə ümumi nəzarəti həyata keçirmək, onların fəaliyyətinə dair illik hesabatları dinləmək və təsdiq etmək;
- 22.1.3 Konfransi çağırmaq və onun gündəliyini təsdiq etmək;
- 22.1.4 Konfrans tərəfindən qəbul edilməli və ya düzəliş edilməli olan əsasnamələrin və digər sənədlərin layihələrini tərtib etmək;
- 22.1.5 Azərbaycan Respublikasının ərazisində şahmat idmanı sahəsində idmançıların vahid reyestrini təsdiq etmək;
- 22.1.6 Fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq müvafiq standart, rəqlament, tələb və qaydaları tərtib və təsdiq etmək;
- 22.1.7 Bu Nizamnamədən irəli gələn digər səlahiyyətləri həyata keçirmək.

Maddə 23 – İcraiyyə Komitəsinin iclasları və qərarları

- 23.1 İcraiyyə Komitəsinin iclasları ildə azı 2 dəfə (hər yarımdə bir dəfə olmaqla) keçirilir.
- 23.2 İcraiyyə Komitəsinin iclasları AŞF-nin Prezidenti tərəfindən çağırılır.
- 23.3 İcraiyyə Komitəsinin növbədənkənar icası üzvlərinin azı yarısının yazılı tələbinə əsasən çağırılır.
- 23.4 Yekun gündəlik iclasa azı 5 (beş) təqvim günü qalmış İcraiyyə Komitəsinin üzvlərinə göndərilir.
- 23.5 İcraiyyə Komitəsinin iclasına sədrliyi Prezident həyata keçirir. Prezident iclasda iştirak etmədikdə, sədrliyi İcraiyyə Komitəsinin sədr müavini olan birinci vitse-prezident, birinci vitse-prezident olmadıqda – vitse-prezident, o da olmadıqda - Prezidentin qabaqcadan yazılı şəkildə həvalə etdiyi İcraiyyə Komitəsinin digər üzvlərindən biri həyata keçirir.
- 23.6 Baş katib məşvərətçi statusla İcraiyyə Komitəsinin iclaslarında iştirak edir.
- 23.7 İcraiyyə Komitəsi digər şəxsləri iclaslarında iştirak üçün dəvət edə bilər. Məşvərətçi qismində dəvət edilmiş həmin şəxslərin səsvermə hüququ yoxdur.
- 23.8 İcraiyyə Komitəsi iclaslarının keçirilməsi proseduruna dair rəqlament qəbul edir.
- 23.9 İcraiyyə Komitəsinin icası üzvlərinin azı yarısı iştirak etdikdə, etibarlıdır.
- 23.10 İcraiyyə Komitəsinin iclasında müzakirə olunan məsələlər haqqında qərarlar sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir. Hər bir üzv bir səsə malikdir. Səslərin sayı bərabər olduqda, sədrin səsi həllədici olur.
- 23.11 İcraiyyə Komitəsinin hər bir üzvü iclasda şəxsən iştirak etməlidir. Qiyyabi səsverməyə yol verilmir.
- 23.12 İcraiyyə Komitəsinin üzvü onun maraqlarına toxunan hər hansı bir məsəlenin müzakirəsi zamanı müzakirədən kənarlaşdırılır və səsvermədə iştirak etmir.

Maddə 24 – Prezident

- 24.1 Prezident AŞF-ni təmsil edən və onun icra orqanına rəhbərlik edən şəxsdir.
- 24.2 AŞF Prezidentliyinə namizəd ali təhsilli, səsvermə tarixinə 30 yaşı tamam olmuş, ağır və ya xüsusilə ağır cinayətə görə əvvəllər cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməyən, Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı və AŞF üzvü olan şəxs olmalıdır.
- 24.3 AŞF Prezidenti Konfrans tərəfindən İcraiyyə Komitəsinin digər üzvləri ilə eyni müddətə - 4 (dörd) il müddətinə seçilir.

Maddə 25 – Prezidentin səlahiyyətləri

- 25.1 AŞF-nin Prezidenti aşağıdakı səlahiyyətləri həyata keçirir:
  - 25.1.1 AŞF-nin işini təşkil edir və ona rəhbərlik edir;
  - 25.1.2 AŞF-nin adından etibarnaməsiz fəaliyyət göstərir, AŞF-ı təmsil edir, müvafiq beynəlxalq sənədləri imzalayır, maliyyə vəsaitləri və sair əmlakı barədə qanunvericiliyə uyğun olaraq sərəncam verir, müqavilələr bağlayır, etibarnamələr verir, banklarda hesablaşma hesabı və digər hesablar açır;
  - 25.1.3 fəaliyyət istiqamətləri üzrə AŞF-nin adından verilən icazələr və digər rəsmi sənədləri imzalayırlar;
  - 25.1.4 Konfransı çağırır;
  - 25.1.5 AŞF-nin filial və nümayəndəliklərinin yaradılması, filial və nümayəndəliklərin rəhbərlərinin təyin və azad edilməsi, strukturu barədə İcraiyyə Komitəsinə təqdimat verir;
  - 25.1.6 AŞF-nin illik bütçəsini təsdiq edilməsi üçün Konfransa təqdim edir;
  - 25.1.7 Konfransa tədqim edilməsi üçün AŞF-nin maliyyə hesabatını təsdiq edir;
  - 25.1.8 İcraiyyə Komitəsinin işini təşkil edir və ona rəhbərlik edir;
  - 25.1.9 İcraiyyə Komitəsinin sədrlik etdiyi iclaslarında qəbul edilmiş qərarlarını imzalayır və həmin qərarların icrasına rəhbərlik və nəzarət edir;
  - 25.1.10 AŞF-nin vitse-prezidentləri arasında səlahiyyət bölgüsü aparır, onların, habelə AŞF-nin digər vəzifəli şəxslərinin ştat, kadr, maliyyə, istehsalat-təsərrüfat və digər məsələlər üzrə səlahiyyətlərini müəyyənləşdirir və qarşılıqlı fəaliyyətini təmin edir;
  - 25.1.11 AŞF-nin Baş katibini, Baş Katibliyin struktur bölmələrinin rəhbərlərini vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edir, Baş Katibliyin işçilərini işə qəbul və işdən azad edir;
  - 25.1.12 AŞF-da əmək və icra intizamına əməl olunmasına nəzarət edir, işçiləri barəsində intizam tənbehi və həvəsləndirmə tədbirləri görür;
  - 25.1.13 əmr və sərəncamlar formasında aktlar qəbul edir və onların icrasını təşkil edir, yoxlayır və buna nəzarəti həyata keçirir;
  - 25.1.14 AŞF-nin fəaliyyət programını tərtib edərək Konfransa təqdim edir;
  - 25.1.15 AŞF-nin fəaliyyəti ilə bağlı fiziki və hüquqi şəxslərin, AŞF üzvlərinin, dövlət və yerli özünüidarə orqanlarının, yerli və beynəlxalq idman federasiyalarının və digər təşkilatların müraciətlərinə baxılması işinə rəhbərlik edir.
- 25.2 AŞF-nin Prezidenti öz səlahiyyətlərinin bir hissəsinin həyata keçirilməsini və ya vəzifələrinin müvəqqəti olaraq icrasını vitse-prezidentlərdən birinə yazılı şəkildə həvalə edə bilər.

Maddə 26 – Prezidentin səlahiyyətlərinə xitam verilməsi

- 26.1 AŞF-nin Prezidentinin səlahiyyətlərinə aşağıdakı hallarda xitam verilir:
  - 26.1.1 səlahiyyət müddəti bitdikdə;
  - 26.1.2 istəfa verdikdə;
  - 26.1.3 vəfat etdikdə;

- 26.1.4 ağır xəstəliyə görə öhdəliklərini və vəzifələrini icra edə bilmədikdə və ya məhkəmə tərəfindən məhdud fəaliyyət qabiliyyətli hesab edildikdə;
- 26.1.5 barəsində cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməsi barədə məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş hökmü olduqda.
- 26.2 Prezident öz səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi üçün istefə ərizəsi ilə AŞF-nin Konfransına müraciət edə bilər. İstefə ərizəsi daxil olduğu tarixdən 14 (on dörd) təqvim gündündən tez olmayaraq, növbədənkənar Konfrans çağırılır.
- 26.3 Səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilmiş Prezidentin səlahiyyətlərini İcraiyyə Komitəsinin sədr müavini olan birinci vitse-prezident icra edir.
- 26.4 Konfrans Prezidentin səlahiyyətlərinə 26.1.2-26.1.5-ci bəndlərində göstərilən əsaslardan biri ilə vaxtından əvvəl xitam verilməsi barədə qərar qəbul etdikdə, İcraiyyə Komitəsi dərhal yeni Prezident seçkilərini elan edərək namizədlərin irəli sürülməsi üçün 45 (qırx beş) təqvim günü vaxt təyin edir və həmin müddət ərzində növbədənkənar Konfransın keçirilməsi tarixini müəyyən edir.
- 26.5 Yeni Prezidentin seçilməsi üçün növbədənkənar Konfrans Prezidentin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilməsi barədə qərarın qəbul edildiyi tarixdən sonra ən gec 60 (altış) təqvim günü ərzində keçirilməlidir.

Maddə 27 – Vitse-prezidentlər

- 27.1 AŞF-nin 2 (iki) vitse-prezidenti var.
- 27.2 Vitse-prezidentlər İcraiyyə Komitəsinin üzvləri sırasından Konfras tərəfindən 4 (dörd) il müddətinə seçilir.
- 27.3 Vitse-prezidentlər AŞF-nin Prezidentinin yazılı şəkildə apardığı səlahiyyət bölgüsünə uyğun olaraq ayrı-ayrı sahələr üzrə AŞF-nin idarə ediməsində iştirak edirlər.
- 27.4 Konfrans tərəfindən seçilən birinci vitse-prezident İcraiyyə Komitəsinin sədrinin müavini hesab edilir. Birinci vitse-prezident Baş Katibliyin işinə gündəlik nəzarəti həyata keçirir və müdəmədi olaraq Prezidentə hesabat verir.
- 27.5 Birinci vitse-prezident və vitse-prezident İcraiyyə Komitəsinin sədrlik etdikləri iclaslarında qəbul edilmiş qərarlarını imzalayır.
- 27.6 25 (iyirmi beş) yaşı tamam olmuş, ağır və ya xüsusilə ağır cinayətə görə əvvəllər cinayət məsuliyyətinə cəlb edilməyən, ali təhsilli, Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı və İcraiyyə Komitəsinin üzvü olan şəxs AŞF-nin vitse-prezidenti ola bilər.

Maddə 28 - AŞF-nin Baş Katibliyi

- 28.1 AŞF-nin Baş Katibliyi AŞF-nin inzibati orqanıdır. Bu Nizamnamədə “AŞF-nin inzibati orqanı” dedikdə, bu Nizamnamə ilə müəyyən edilmiş hədlərdə AŞF-nin məqsəd və vəzifələrinə uyğun qaydada inzibati-təsərrüfat funksiyalarını həyata keçirən və AŞF-nin büdcəsindən maliyyələşdirilən daimi orqanı nəzərdə tutulur.
- 28.2 İnzibati orqanın rəhbəri baş katibdir (AŞF-nin baş katibi). AŞF-nin baş katibi Prezident tərəfindən vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edilir.
- 28.3 Baş katib Baş Katibliyin fəaliyyətinə rəhbərlik edir və onun fəaliyyətinə görə məsuliyyət daşıyır.
- 28.4 Baş Katibliyin strukturunu və ştat vahidlərini Prezident təsdiq edir.
- 28.5 Baş Katibliyin səlahiyyətləri və onun fəaliyyət prinsipləri İcraiyyə Komitəsi tərəfindən təsdiq edilən müvafiq əsasnamə ilə müəyyən edilir.
- 28.6 Baş katib və Baş Katibliyin digər üzvləri AŞF üzvləri və ya üzv olmayan şəxslər sırasından təyin olunur və onlarla qanunvericiliyə əsasən əmək müqavilələri imzalanır.

Maddə 29 - AŞF-nin Təftiş Komissiyası (müsəttis), İntizam Komissiyası, digər komissiyaları və müvəqqəti orqanları

- 29.1 AŞF-nin 2 daimi komissiyası var:
- Konfransın seçiminə əsasən - azı 3 (üç) nəfərdən ibarət Təftiş Komissiyası və ya 1 nəfər müsəttis;
  - İntizam Komissiyası.
- 29.2 AŞF-nin daimi komissiyalarının sədrlərini və üzvlərini, müsəttis olduqda – müsəttisi Prezidentin təqdimatına əsasən Konfrans seçilir və səlahiyyətlərinə xitam verir.
- 29.3 AŞF-nin daimi komissiyalarının əsasnamələri, həmin əsasnamələrə əlavə və dəyişikliklər Konfrans tərəfindən təsdiq edilir. AŞF-nin daimi komissiyalarının üzvləri (1 nəfər müsəttis olduqda – müsəttis) AŞF üzvlərindən və ya üzv olmayan şəxslər sırasından seçilə bilər.
- 29.4 İntizam Komissiyası Azərbaycan Respublikasının ərazisində şahmat idmanında etik və intizam məsələləri və şahmat idman mübahisələrinin həlli ilə məşğul olan AŞF-nin daimi komissiyasıdır. İntizam Komissiyası müvafiq şəxslərin könüllü müraciəti əsasında həvəskar şahmat yarışları ilə bağlı mübahisələrə də baxmaq səlahiyyətinə malikdir. İntizam Komissiyasının Konfrans tərəfindən təsdiq edilən Əsasnaməsində onun tərkibi, hüquq və vəzifələri ilə bərabər, həmçinin şahmat idman mübahisələrinin AŞF-nin İdman Qaydalarına uyğun olaraq həllinin prosessual qaydaları təsbit edilir. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində başqa hal nəzərdə tutulmadıqda və tərəflərdən biri AŞF-nin İdman Qaydalarına əsasən şikayət etmədiyi halda İntizam Komissiyasının şahmat idman mübahisələri ilə bağlı qərarı qüvvəyə minmiş hesab edilir və tərəflər üçün məcburi hüquqi qüvvəyə malikdir.
- 29.5 AŞF-nin digər komissiyaları AŞF-nin İcraiyyə Komitəsi tərəfindən yaradılır.
- 29.6 Bu Nizamnamədə “AŞF-nin digər komissiyaları” dedikdə, bu Nizamnamədə sadalanmayan, zəruri hallarda bu Nizamnaməyə uyğun olaraq İcraiyyə Komitəsi tərəfindən yaradılan, müddəti İcraiyyə Komitəsi tərəfindən müəyyən edilən, şahmat idmanının müxtəlif istiqamətlərini əhatə edən və əsasnamələrində müəyyən edilən qaydada fəaliyyət göstərən daimi və ya müvəqqəti komissiyalar nəzərdə tutulur.
- 29.7 AŞF-nin Konfransının və ya İcraiyyə Komitəsinin qərarı ilə şahmat idmanın və ümumilikdə şahmatla bağlı müxtəlif məsələlər üzrə AŞF-nin digər müvəqqəti orqanları (işçi qrupları və s.) yaradıla bilər. AŞF-nin müvəqqəti orqanlarının səlahiyyətləri, tərkibi və müddəti onların yaradılması haqqında müvafiq qərarda müəyyən edilir.

Maddə 30 - AŞF-nin Himayəçilər Şurası

- 30.1 AŞF-nin Himayəçilər Şurası məşvərətçi statusuna malik və AŞF-nin idarəetmə orqanlarının strukturuna daxil olmayan kollegial orqanıdır.
- 30.2 Himayəçilər Şurasının üzvləri AŞF-nin üzvü olmayan fiziki şəxslərdir. Himayəçilər Şurasının üzvləri Azərbaycanın məşhur şahmatçıları, şahmat məşqçiləri, şahmat hakimləri, Azərbaycanın şahmat və ya ictimai həyatında yaxından iştirak edən elm, mədəniyyət, idman xadimləri, biznes nümayəndələri, AŞF-nin sponsorları, digər ictimai təşkilatların, dövlət orqanlarının və ya kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri ola bilər.
- 30.3 Himayəçilər Şurasının səlahiyyətləri aşağıdakılardır:
- 30.3.1 AŞF-nin Azərbaycan Respublikasının ərazisində şahmatın təbliği və təşviqi üzrə fəaliyyətində ona yardım etmək;
- 30.3.2 AŞF-nin idarəetmə orqanlarına Azərbaycan Respublikasının dövlət və yerli özünü idarəetmə orqanları, hüquqi şəxsləri ilə səmərəli əməkdaşlığının qurulması istiqamətində məsləhət və tövsiyə vermək;

- 30.3.3 AŞF-yə Nizamnamə üzrə fəaliyyətini həyata keçirmək məqsədilə maliyyə vəsaitləri və sponsorlar cəlb etmək istiqamətində məsləhət və tövsiyə vermək, yardım etmək;
- 30.3.4 AŞF-nin idarəetmə orqanlarına AŞF-nin cəmiyyətdə nüfuzunun artırılmasına yönəlmış digər tədbirlərin keçirilməsini təklif etmək.
- 30.4 Himayəçilər Şurası azı 7 (yeddi) nəfərdən ibarətdir.
- 30.5 Himayəçilər Şurasının üzvlərinin namizədliyini Prezident irəli sürür. Himayəçilər Şurasının üzvlərini Konfrans azı 4 (dörd) il müddətinə təsdiq edir.
- 30.6 Himayəçilər Şurasına onun üzvləri sırasından seçilmiş sədrı rəhbərlik edir. Himayəçilər Şurasının sədrinin namizədliyini Prezident irəli sürür, Konfrans təsdiq edir.
- 30.7 Himayəçilər Şurasının əsasnaməsini Konfrans təsdiq edir. Himayəçilər Şurasının əsasnaməsində Himayəçilər Şurasının iclaslarının çağırılması və keçirilməsi, qərar qəbul etməsi qaydası və fəaliyyəti ilə bağlı digər məsələlər qeyd olunur.

Maddə 31 – AŞF-nin sənədləri

- 31.1 AŞF və onun orqanları aşağıdakı qərarları qəbul edir:
- 31.1.1 AŞF-nin nizamnaməsi – Konfrans tərəfindən qəbul edilən əsas təsis sənədidir, qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hüquqi qüvvəyə malikdir.
- 31.1.2 AŞF-nin idman qaydaları – bütün üzvlər üçün məcburi hüquqi qüvvəyə malik normativ sənədlərdir. FİDE Məlumat Kitabçasına daxil olan və Azərbaycan dilinə tərcümə edilməmiş AŞF-nin idman qaydaları 31 dekabr 2022-ci il tarixindən gec olmayaraq, Azərbaycan dilinə tərcümə edilərək vahid kitabı şəklində nəşr edilməli və AŞF-nin internet saytına yerləşdirilməlidir.
- 31.1.3 Konfransın qərarı – bütün üzvlər üçün məcburi qüvvəyə malik sənəddir.
- 31.1.4 İcraiyyə Komitəsinin qərarı - bütün üzvlər üçün məcburi qüvvəyə malik sənəddir.
- 31.1.5 Prezidentin əmrləri, sərəncamları və digər qərarları - məzmunundan asılı olaraq, bütün və ya müəyyən üzvlər üçün məcburi hüquqi qüvvəyə malik rəsmi sənədlərdir.
- 31.1.6 AŞF-nin Baş Katibliyinin və Baş Katibliyin struktur bölmələrinin əsasnaməleri - Prezidentin əmri ilə təsdiq edilən, Baş Katibliyin və ya müvafiq bölmənin daxili və AŞF-nin üzvlərinə və digər bölmələrinə münasibətdə fəaliyyətini tənzimləyən rəsmi sənədlərdir.
- 31.1.7 AŞF-nin filial və nümayəndəliklərinin, daimi komitələrinin və komissiyalarının əsasnaməleri – Nizamnaməyə əsasən, Konfrans və ya İcraiyyə Komitəsi tərəfindən təsdiq edilən və müvafiq orqanın, filial və ya nümayəndəliyin, habelə AŞF-nin üzvlərinə və digər bölmələrinə münasibətdə onların fəaliyyətini tənzimləyən daxili sənədlərdir.
- 31.1.8 AŞF-nin Təftiş Komissiyasının (müfəttişin) qərarı - müvafiq hallarda və aidiyəti şəxslərə münasibətdə məcburi hüquqi qüvvəyə malik sənəddir.
- 31.1.9 İntizam Komissiyasının qərarları – 2 növ məsələlər üzrə çıxarılır: a) şahmat idman mübahisələri üzrə çıxarılmış qərarları - tərəflərdən biri FİDE Məlumat Kitabçasında təsbit edilmiş qaydalara uyğun olaraq qərardan şikayət etmədiyi halda, tərəflər üçün məcburi qüvvəyə malik son qərarlardır; b) digər məsələlər üzrə çıxarılmış qərarları - tərəflərdən biri qanunvericiliyə uyğun olaraq onlardan Azərbaycan Respublikasının aidiyəti məhkəməsinə şikayət etmədiyək, tərəflər üçün məcburi qüvvəyə malik son qərarlardır.
- 31.1.10 AŞF-nin komissiyaları tərəfindən tərtib edilən sənədlər (təlimatlar, təkliflər, rəylər və sair) – tövsiyə xarakteri daşıyır və yalnız İcraiyyə Komitəsi, Prezident və ya Konfrans tərəfindən təsdiq edildikdə, müvafiq olaraq Konfransın, İcraiyyə Komitəsinin və ya Prezidentin qərarına bərabər qüvvəyə malik olan qərarlardır.
- 31.2 AŞF-nin qərarları, qanunvericilikdə və onlarda başqa qayda nəzərdə tutulmadıqda, qəbul edildiyi tarixdən qüvvəyə minir. AŞF-nin sənədləri ilə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi arasında ziddiyət yarandıqda, Azərbaycan

- Respublikasının qanunvericiliyinin imperativ normaları üstünlük təşkil edir və AŞF-nin müvafiq sənədi qanunvericiliyə zidd olan hissədə üvvədən düşmüş hesab edilir.
- 31.3 AŞF-nin Azərbaycan Respublikasında şahmat idmanı ilə bağlı idman məsələləri üzrə qərarları ilə FİDE-nin nizamnaməsi və ya orada sadalanan sənədlər arasında ziddiyət yaranarsa, müvafiq olaraq FİDE-nin nizamnaməsi və ya orada sadalanan sənəd tətbiq edilir.

V. AŞF-NİN ƏMLAKI

Maddə 32 – Maliyyə ili

AŞF-nin maliyyə ili 1 yanvar - 31 dekabr tarixləri arası dövrü əhatə edir.

Maddə 33 – AŞF-nin əmlakı və gəlirləri

- 33.1 AŞF-nin mülkiyyətində binalar, qurğular, mənzillər, avadanlıqlar, pul vəsaitləri, səhmlər, digər qiymətli kağızlar və bu Nizamnamə ilə nəzərdə tutulmuş fəaliyyətin maddi təminatı üçün qanunvericiliklə qadağan olunmayan digər əmlak ola bilər.
- 33.2 AŞF öz öhdəliklərinə görə əmlakı ilə cavabdehdir.
- 33.3 AŞF-nin əmlakının formallaşma mənbələri aşağıdakılardır:
- 33.3.1 AŞF üzvlərinin üzvlük haqları;
- 33.3.2 könüllü ianələr, qrantlar və digər əmlak haqları;
- 33.3.3 malların satışından, xidmətlərin göstərilməsindən, işlərin görülməsindən daxilolmalar;
- 33.3.4 nizamnamə məqsədlərinə nail olmağa yönəlmüş, onunla bağlı gəlir və xərclərin ayrıca uçotu aparılan sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə olunan gəlir;
- 33.3.5 səhmlər, istiqrazlar, başqa qiymətli kağız və əmanətlərdən alınan divident və gəlir;
- 33.3.6 əmlakdan istifadə nəticəsində və ya öz əmlakının satışından əldə edilən gəlir;
- 33.3.7 təsisçisi olduğu hüquqi şəxslərin fəaliyyətindən əldə olunan gəlir;
- 33.3.8 AŞF-nin şahmat yarışları və başqa tədbirlərdən əldə olunan gəlirlər;
- 33.3.9 televiziya və digər media yayımı hüquqlarından əldə olunan gəlirlər;
- 33.3.10 Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq digər mənbələrdən əldə edilən gəlir.

VI. YENİDƏN TƏŞKİL VƏ LƏĞVETMƏ

Maddə 34 – Ləğvetmə barədə qərarın qəbul edilməsi

- 34.1 AŞF-nin yenidən təşkili və ya ləğvi Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə və “Qeyri-hökumət təşkilatları (iectimai birliklər və fondlar) haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq həyata keçirilir. AŞF-nin yenidən təşkili və ya ləğvi barədə qərar Konfrans tərəfindən qəbul edilir.
- 34.2 AŞF-nin könüllü olaraq ləğv olunması barədə qərarın qəbul edilməsi üçün bu məqsədlə çağırılmış Konfransda səsvermədə iştirak edən üzvlərin səslərinin dörddə üçü tələb olunur.

Maddə 35 – Ləğvetmə zamanı AŞF-nin əmlakı barədə sərəncam verilməsi

- 35.1 AŞF ləğv olunduğu halda, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq ləğvetmə komissiyası yaradılır. Komissiya öz işini qanunvericiliyə uyğun olaraq təşkil edir.
- 35.2 AŞF-nin ləğv edilməsi zamanı bütün əmlak məsələləri qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada həll olunur.

VIII. YEKUN MÜDDƏALAR

Maddə 36 – Media

- 36.1 FİDE-nin Məlumat Kitabçasında fərqli qaydalar nəzərə tutulmadıqda, AŞF öz fəaliyyət istiqamətləri üzrə təşkil etdiyi bütün tədbirlərin media yayımı ilə bağlı müstəsna hüquqlara malikdir.
- 36.2 İcraiyyə Komitəsi AŞF-nin media hüquqları ilə əlaqədar xüsusi qaydalar təsdiq edə bilər.

Maddə 37 – Nizamnamədə nəzərdə tutulmayan məsələlər

Bu Nizamnamədə nəzərdə tutulmayan məsələlər qanunvericiliyə uyğun olaraq tənzimlənir.

